

Evenimentul zilei – 23 noiembrie 2011

Cine a fost Nicu Ceaușescu? Ispita comunismului dinastic (XII)

Nu toți demnitarii comuniști erau niște troglodiți. Nu toți purtau ochelari de cal ideologici, cei mai mulți erau însă niște oportuniști venali.

Cum se poate explica adeziunea aparent pasională a unor Gheorghe (Gogu) Rădulescu, Dumitru Popescu sau Ștefan Andrei la un sistem evident barbar? Intelectual marxist de modă veche, Ion Gheorghe Maurer nu a fost niciodată un om al aparatului. Activiștii îl stimau, ori pretindeau că îl stimează, dar simțeau imediat că fac parte din regnuri diferite. Gândeau diferit, vorbeau diferit, aș spune chiar că respirau diferit. Priviți jurnalele de film din epocă și veți vedea că până și modul de a aplauda al lui Maurer diferea de acela al tovarășilor de Comitet Executiv. Despre ce ideologie să vorbești cu Bobu, Postelnicu, Dăscălescu sau Lina Ciobanu? Chiar un Verdeț sau Pană nu puteau ieși din corsetul unei sufocante limbi de lemn. Pierdut în aburii unui alcoolism somnambolic, un Gogu Rădulescu renunțase de multă vreme să-și mai amintească de propria demnitate.

M-am întrebat adeseori ce-a căutat Maurer, în anii clandestinității, în Partidul Comunist din România? Ce putea avea comun distinsul avocat cu proletarii fanatici gen Dej, Moghioroș și Apostol ori cu croitoresele de provincie gen Ghizela Vass ori Marta Cziko, cea care avea să devină atotputernica soție a lui Alexandru Drăghici? Cum a putut nu numai tolera, dar chiar și încuraja egocentrismul vindicativ și anti-intelectualismul visceral al lui Gheorghiu-Dej? Bun causeur, caustic, cultivat, hedonist, Maurer se bucura de plăcerile vieții. Murea de plictiseală la plenary, căsca ostentativ, adormea cât mai vizibil cu putință. Nu frecventa cercurile din nomenclatură, prefera compania lui Ion Țiriac. Fiul său, Jean, fugit în Germania în ianuarie 1989, povestea într-un interviu din 2005 că tatăl său avea o colecție de 32 de puști de vânatoare, dintre care una primită de la regina Angliei, alta de la Sadoveanu. Cum să renunțe jovialul, arogantul Maurer la acele puști solidarizându-se cu cine știe ce gest protestatar? Puterea, tenisul și vânătoria, acestea au fost patimile levantinului personaj. Din cate știu, când s-a pus problema ca Gheorghe Apostol să-l contacteze pe Maurer pentru a semna "Scrisoarea celor 6" din martie 1989, Alexandru Bârlădeanu s-a opus categoric. Îl considera pe Maurer principalul vinovat pentru catastrofa României din acei ani. În plus, Bârlădeanu nu uitase cum Maurer, care îi datora enorm lui Dej, a declarat imediat după moartea marelui său prieten că el personal "nu-i va mai răspunde la telefon Licăi Gheorghiu".

Prin biografie, voluptăți și gusturi, nevasta sa, Elena, era opusul austerelor veterane ale partidului. Pentru Maurer, cea mai mare bucurie era să bea un pahar de Courvoisier când se întorcea victorios de la vânătoare. Când unchiul meu a fost sancționat în 1959, Maurer s-a întâlnit pe stradă cu mătușa mea, Cristina Luca, se cunoșteau bine de la Conferința de Pace de la Paris din 1946 (el, lângă Dej, ca membru al delegației românești, ea, fosta luptătoare în Rezistența franceză, era corespondenta "Scânteii"), se mai văzuseră între timp. Maurer fusese el însuși debarcat de Ana Pauker, lucrase ca director al Institutului de Cercetări Juridice, revenise în conducere după 1957. În stilul său sardonice, a întrebat-o: "Ce s-a întâmplat cu soțul tău, a fluierat în biserică?" Ceea ce i-a lipsit lui Maurer a fost "l'esprit de sérieux". Luând totul în

răspăr, afișând cu superbie aere de mare senior, a pregătit calea pentru aliajul de rituri bizantine și de delir stalinist reprezentat de domnia lui Ceaușescu. Nu a dorit ca lucrurile să degenereze astfel, s-a scuturat cu dezgust, dar nu a făcut nimic pentru a împiedica noua glaciațiune. În anii când influența sa a contat (1963-1968), România a avut parte de o minimă, însă reală, relaxare.

Pe Jean Maurer, fiul său, l-am cunoscut bine, încă din anii liceului. Era mai mare cu un an, făcea Liceul German. Nu a crescut printre copiii din Cartierul Primăverii, nu avea prieteni în acea lume. Singura amică a mamei sale cu conexiuni ilegaliste era Tanți Buican, soția sumbrului, încuiatului activist cominternist Alexandru Buican (Arnoldi), absolvent al Școlii Leniniste de la Moscova în anii 30, luptător în Rezistența franceză, supraviețuitor al lagărelor naziste, numit, după război, ministru consilier la Belgrad, adjunct de ministru la Învățământ și apoi vicepreședinte al Institutului de Relații Culturale cu Străinătatea (condus oficial, cred, de Mihai Râlea).

<http://www.evz.ro/detalii/stiri/senatul-evz-cine-a-fost-nicu-ceausescu-ispita-comunismului-dinastic-xii-954974.html>